

Στο φως αρχαίοι «θησαυροί»

Μπροστά σε... εκπλήξεις βρέθηκαν τέσσερις ερασιτέχνες σπηλαιολόγοι, που ερεύνησαν συγκεκριμένα σημεία της περιοχής, τα οποία τους είχαν υποδείξει οι ντόπιοι

25/10/2008

Ένα οριζόντιο σπήλαιο με αρχαία βραχογραφία στην είσοδό του, ένα αρχαίο ορυχείο εξόρυξης σιδηρούχων μεταλλευμάτων, ένα σπηλαιοβάραθρο με εντυπωσιακό σταλακτιτικό διάκοσμο, κι ένα αρδευτικό δίκτυο με αγωγούς που ανάγονται στην Κλασική Εποχή, ήταν η...σοδειά μιας εξαιρενητικής αποστολής τεσσάρων ερασιτεχνών σπηλαιολόγων στο Μενοίκιο Όρος των Σερρών.

Αφού εξασφάλισαν την απαραίτητη άδεια από την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας Βορείου Ελλάδος, οι τέσσερις σπηλαιολόγοι έφτασαν στις πλαγιές του Μενοίκιου, στην ευρύτερη περιοχή της Νέας Ζίχνης, έξω από το χωριό Αναστασιά, ερεύνησαν τέσσερα συγκεκριμένα σημεία, που τους είχαν υποδείξει οι ντόπιοι και βρέθηκαν μπροστά σε...εκπλήξεις για τις οποίες θα ενημερώσουν σύντομα με σχετική αναφορά το υπουργείο Πολιτισμού. Το πιο εντυπωσιακό είναι ένα σπήλαιο-κοίτη υπόγειου ποταμού, πολύ κοντά στα τελευταία σπήλια της Αναστασιάς, προς το βουνό.

Πρόκειται για ένα οριζόντιο σπήλαιο, μήκους 350 μέτρων, με ύψος μόλις 40-50 εκατοστά, στο οποίο μπήκαν και κινήθηκαν έρποντας, ενώ μετά τα 350 μέτρα είναι πλημμυρισμένο και η κατάδυση πρέπει να γίνει με μπουκάλες - αν αυτό είναι εφικτό.

«Μείναμε άφωνοι όταν διαπιστώσαμε ότι στο σπήλαιο υπήρχε ένα δίκτυο για τη ροή του νερού, από τα αρχαία χρόνια μέχρι και πριν από μερικές δεκαετίες.

Οι αγωγοί ήταν πήλινοι, αλλά και τιμμεντένιοι ύστερα από ανακατασκευές και οι πρώτες εκτιμήσεις μας λένε ότι ήταν ένα αρδευτικό δίκτυο που πότιζε τα χωράφια και τα ζώα, ίσως μάλιστα σε κάποιες φάσεις και κατοικημένες περιοχές», είπε στο «Εθνος» ο σπηλαιολόγος Νίκος Λελοῦδας, που, μαζί με τον Γιώργο Αβτζή, τον Ελληνοελβετό Ολιβιέ Καντερλί και τη βιολόγο Νατάσα Κατσέλη, αποτελούσαν την αποστολή της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας (Ε.Σ.Ε.).

Σήμερα το ποτάμι είναι ανενεργό και ο αγωγός εγκαταλείφθηκε εδώ και 50 χρόνια, όταν πάντως βρέχει καταρρακτωδώς η στάμνη του νερού ανεβαίνει έστω και ελάχιστα εκατοστά.

Οι σπηλαιολόγοι κινήθηκαν πατώντας πάνω στον αγωγό και η έρευνά τους ήταν πολύ δύσκολη, λόγω της στενότητας των οχετών και της κάλυψής τους κατά τμήματα από λάσπες και λιμνάζοντα, παγωμένα νερά, ενώ σε πολλές περιπτώσεις χρειάστηκε να συρθούν με όλο τον εξοπλισμό τους.

Σε απόσταση 500 μέτρων από το σπήλαιο αυτό ανακαλύφθηκε ένα αρχαίο ορυχείο, που οι πρόχειρες εκτιμήσεις το ανάγουν στους Κλασικούς Χρόνους. Αν και τα στοιχεία είναι ελάχιστα, εκτιμάται ότι ήταν ορυχείο εξόρυξης σιδηρούχων μεταλλευμάτων, ωστόσο ακριβή στοιχεία θα δώσει η έρευνα του Γεωλογικού Πανεπιστημίου Αθηνών, στο οποίο στάλθηκαν ήδη δείγματα του μεταλλεύματος.

«Μας έκαναν μεγάλη εντύπωση οι στοές με τις λαξεύσεις από τα καλέμια των αρχαίων που διατηρούνται ανέπαφες ακόμη και σήμερα, αλλά και η δαιδαλώδης μορφή του ορυχείου, που εκτείνεται σε μήκος 150 μέτρων», μας είπε ο κ. Λελοῦδας. Μέσα στο αρχαίο ορυχείο, για το οποίο οι ντόπιοι λένε ότι ήταν χρυσορυχείο, χωρίς πάντως να επιβεβαιώνεται κάτι τέτοιο, αφού δεν βρέθηκαν ψήγματα από ύλη χρυσού, εντοπίστηκε ένας ανθρώπινος σκελετός.

Κάτοικοι μεγάλης ηλικίας της περιοχής είπαν ότι την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου ένας στρατιώτης μπήκε εκεί μέσα σοβαρά τραυματισμένος και υπέκυψε στα τραύματά του.

Παρότι ήξεραν την ιστορία αυτή, κανείς τους δεν μπήκε στο ορυχείο, ούτε ενημέρωσε τις αρχές, έτσι όλοι ήξεραν ότι ο στρατιώτης ήταν για χρόνια εκεί νεκρός, αλλά οι δικοί του δεν τον είχαν πάρει για να τον θάψουν, κάτι που αναμένεται να κάνουν τις επόμενες μέρες.

Σπηλαιοβάραθρο

Λίγο μακρύτερα ανακαλύφθηκε ένα σπηλαιοβάραθρο, κατακόρυφο, βάθους 15 μέτρων, με πέντε επίπεδα, στον πυθμένα του οποίου υπήρχε ένας πολύ εντυπωσιακός κατάλευκος σταλακτιτικός διάκοσμος, που κόβει την ανάσα.

Κάποιοι -πιθανόν χρυσοθήρες- είχαν φτάσει μέχρι τον πρώτο θάλαμο με ξύλινες σκάλες, αλλά δεν βρήκαν τίποτε και δεν μπόρεσαν να προχωρήσουν παρακάτω, αφού τα ανοίγματα που τέμνουν τον συμπαγή ασβεστόλιθο είναι πολύ στενά.

Οι σπηλαιολόγοι καταδύθηκαν μέχρι τον μεγάλο θάλαμο στο βάθος, όπου και φωτογράφησαν τον διάκοσμο, ενώ στη διάρκεια της κατάβασής τους εντόπισαν δεκάδες σκελετούς από κατσίκια, τα οποία ξεφεύγουν από τα κοπάδια, πέφτουν στο κενό και γκρεμοτσακίζονται.

ΕΝΑ ΣΠΗΛΑΙΟ ΜΕ ΑΡΧΑΙΑ ΒΡΑΧΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΟΥ

Μαζί με τους υπόλοιπους «θησαυρούς» οι σπηλαιολόγοι ανακάλυψαν ένα οριζόντιο σπήλαιο, με μήκος όχι μεγαλύτερο των 30 μέτρων, που αποτελείται από τρεις μικρούς θαλάμους, οι οποίοι ενώνονται μεταξύ τους με πολύ στενά περάσματα.

Στην είσοδο αυτού του σπηλαίου βρέθηκε μια αρχαία βραχογραφία, που συνήθως «ερεθίζει» τους χρυσοθήρες, αλλά οι σπηλαιολόγοι διαβεβαιώνουν ότι δεν υπάρχει εκεί θησαυρός κάποιου αγά, ούτε κασόνια με λίρες που εγκαταλείφθηκαν την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου.

«Για μας είναι πολύ συνηθισμένη πρακτική να ερχόμαστε δεύτεροι. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι χρυσοθήρες έχουν μπει πριν από μας στα χαρτογραφημένα σπήλαια της Ελλάδας, αναζητώντας λίρες και χρυσά νομίσματα. Πάντα όμως διανύουν μερικά μόνο μέτρα και δεν μπορούν να φτάσουν στο εσωτερικό των σπηλαίων. Ο φόβος τούς σταματά, ευτυχώς για μας και για την έρευνά μας», μας είπε ο κ. Λελοῦδας.

Τα τέσσερα μέλη της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας έχουν μοιράσει τις...ανακαλύψεις τους και ετοιμάζουν ολοκληρωμένες αναφορές προς το υπουργείο Πολιτισμού, ενώ έχουν ήδη χαρτογραφήσει τα σπήλαια και το σπηλαιοβάραθρο με GPS και έχουν ενημερώσει σχετικά τις αρμόδιες αρχές.

ΜΑΡΙΑ ΡΙΤΖΑΛΕΟΥ